

**OPERAATIO AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI 2019–2023
KERTOMUS VIIDEN VUODEN TYÖSTÄ**

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

TILANNE 2018

SAARISTOMERI

— SUURESSA —

VAARASSA

Saaristomeri on maailmassa ainutlaatuinen luontokohde.

Yhteensä 41255 saaren ja luodon mosaiikki muodostaa lajissaan maailman suurimman saariston.

40-vuotisjuhlavuottaan viettävä Saaristomeren kansallispuisto on osa Unescon globaalia biosfäärialueiden verkostoa.

Lajikirjoltaan sen luontokokonaisuus on Suomen monimuotoisinta. Vuosikymmenien rehevöitymisestä johtuen Saaristomeri oli suuressa vaarassa.

Ilman merkittävää suunnanmuutosta kansallisaarteemme ja Itämeren arvokkain luontoalue oli matkalla kohti luontokatastrofia.

Siksi vuonna 2018 käynnistimme Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren.

Tavoitteena Saaristomeren puhdas ja terve tulevaisuus, sen tunnettuuden ja arvostuksen kasvattaminen niin kansalaisten kuin päättäjien keskuudessa.

Ydintavoitteeksi asetimme poliittisten päätösten aikaan saamisen Saaristomeren pelastamiseksi.

OPERAATIO AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Kuva Jaakko Ruola

HYVÄ STARTTI 2019

KIITOS MARKKU, KIITOS KIMMO

HS julkaisi lokakuun lopulla näyttävästi 2018 professori Markku Ollikaisen johtaman kolmivuotisen SAVE-tutkimuksen tulokset. Sen mukaan Saaristomeren valuma-alueelle kohdistetut kipsikäsittelyt osoittautuivat tehokkaaksi ja turvallisiksi tavaksi vähentää vuotuista fosforivalumaa mereen.

Tapasimme Markku Ollikaisen kanssa. Hän perehdytti meidät asiaan ja kehotti olemaan yhteydessä ympäristöministeri Kimmo Tiilikaiseen.

Mitä sitten tapahtui, kuka teki ja mitä selviää Operaatiomme toimintakertomuksesta 2019–2023 osoitteessa **www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi**

Kimmo Tiilikainen perehtyi huolella asiaan ja teki 11.3.2019 ministeripäätöksen Juha Sipilän hallituksen loppumetreillä.

Saaristomeri sai 20 miljoonan euron kipsirahoituksen kolmelle seuraavalle vuodelle. Operaatiomme sai hyvän startin. Suurkiitos kuuluu silloiselle ympäristöministerille ja tietysti Markku Ollikaiselle.

Professori, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja Markku Ollikaisen kanssa läheinen yhteistyömme täytti jo viisi vuotta marraskuun alussa 2023.

Kipsin levitystä ja käsittelyä pellon viimeistelyä Paimiossa

HYVÄ PÄÄTÖS 2021

KIITOS SANNA MARININ HALLITUKSELLE

Ympäristöministeri Krista Mikkosen esityksestä edellinen hallituksemme teki yksimielisen päätöksen Saaristomeren tilan parantamisesta puoliväliriihessään 29.4.2021.

Millaista taustatyötä Operaatio teki 2019–2021, mitä tarkalleen esitimme valtioneuvostolle, millainen päätös syntyi ja mitkä sen tavoitteet olivat.

Lue tarkemmin toimintakertomuksestamme 2019–2023 **www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi**

Lisätietoa mm. kansanedustajien Saaristomeriryhmän synnystä ja eduskunnassa ryhmän kanssa järjestetystä seminaarista.

OPERAATIO AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
ainutlaatuinensaaristomeri.fi

HALLITUSOHJELMA 2024–2027

KIITOS PETTERI ORPON HALLITUKSELLE SAARISTO- MEREN NOSTAMISESTA HALLITUSOHJELMAN PILOTTIHANKKEEKSI

Ote hallitusohjelmasta:

”Puhtaan luonnon merkitys Suomen kilpailutekijänä vahvistuu ja edelläkävijyyks kiertotaloudessa luo uutta työtä ja liiketoimintaa.

Hallitus suojelee Suomen vesistöjä ja etenkin haavoittuvaa Saaristomerta. Hallitus jatkaa Saaristomeri-ohjelmaa mitta-kaavaltaan merkittävien ravinnekierron toimenpitein. Hallitus vahvistaa eri hallinnonalojen ja tutkimuksen kokonaiskoordinaatiota ja parantaa vaikuttavuutta Itämeren, erityisesti Saaristomeren suojelutoimien kohdentamisessa. Itämeritiendon vaikuttavuutta lisätään.”

Katso toimintakertomuksestamme

www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

miten eri tavoin valmistauduimme vuosina 2022–2023 tuleviin vaaleihin ja tuleviin hallitusneuvotteluihin.

OPERAATIO AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
ainutlaatuinensaaristomeri.fi

SAARISTOMERI JA KOKO KANSAKUNTA KIITTÄVÄT

Kuva Jaakko Ruola

SAARISTOMEREN PELASTAMINEN ON NOUSSUT KOKO SUOMEN ASIAKSI.

OPERAATIO KIITTÄÄ.

Koko operaatiomme ovat mahdollistaneet Saaristomeren ja Itämeren tulevaisuudesta huolestuneet tahot. Yritysten ja yhteisöjen tuki on ollut keskeisen tärkeä. Olemme myös hyvin ilahtuneita ja kiitollisia yliopistojen ja korkeakoulujen sekä merkittävien säätiöiden kanssa syntyneestä erinomaisesta yhteistyöstä. Unohtamatta jo vuonna 2019 perustettua Saaristomerivaikuttajien verkostoa.

Koko viisivuotinen työmme on paketoitu laajaksi, digitoimintakertomukseksi. Osoitteessa

www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Kaikesta voit lukea tarkemmin ja nauttia yli sadasta Jaakko Ruolan Saaristomerikuvasta:

20 isoa tilaisuutta, 200 korkean tason esiintyjää, lähes 2000 päättäjää/vaikuttajaa/asiantuntijaa - osanottajaa, yli 15 000 kansalaisadressien allekirjoittajaa, yli 300 lehtiartikkelia... seminaarit, Huippukokoukset, esiintyjät, osanottajat, adres-
sit, kirjeet, päätökset, kampanjat, lehtileikkeet, luontokuvat

SUURKIITOKSET PÄÄYHTEISTYÖYRITYKSILLEMME JA PRO-SAARISTOMERIKUMPPANEILLEMME

OPERAATIO AINUTLAATUINEN

SAARISTOMEREN

ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Kuva Jaakko Ruola

YHTEISTYÖSSÄ ON VOIMAA

OPERAATIO KIITTÄÄ YHTEISTYÖSTÄ SAARISTOMERIVAIKUTTAJIEN VERKOSTOA.

Tärkeänä Saaristomeren viestien viejänä on toiminut kesällä 2019 perustettu Saaristomerivaikuttajien verkosto.

Heti ensimmäisenä vuotena mukaan liittyi useita kymmeniä vaikuttajia ja nykyinen jäsenmäärä on jo yli sata henkilöä. He ja heidän yrityksensä ja yhteisönsä ovat saaneet säännöllisesti ajankohtaista tietoa Operaation toimista. Verkosto on osaltaan jakanut tärkeää tietoa kukin omille sidosryhmilleen.

Operaatio kiittää verkostoamme ja sen kaikkia henkilöitä merkittävästä tuestanne yhteisessä asiassamme.

Lisätietoa

www.ainutlaatuinen-saaristomeri.fi

OPERAATIO AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
ainutlaatuinen-saaristomeri.fi

Olli Aakula, toimitusjohtaja, Lähitapiola Varsinais-Suomi, **Antti Ala-Nissilä**, hallituksen puheenjohtaja, Varsinais-Suomen Autocenter Oy, **Sakari Alhopuro**, lääkärintönnöus, **Kimmo Arjasmaa**, toimitusjohtaja, Arjasmaa Yhtiöt Oy, **Nina Arvonen**, toimitusjohtaja, Teknopower Oy, **Christoffer Boström**, apulaiprofessori, Åbo Akademi, **Benito Casagrande**, arkkitehti, Oy Casagrandentalo, **Jan Drugge**, myyntipäällikkö, Nordkalk Oy, **Jarkko Eloranta**, puheenjohtaja, SAK, **Lassi Eskeli**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Mikael Furu**, EVP Nordkalk Northern Europa, Nordkalk Oy, **Pasi Haaraala**, toimitusjohtaja, Naantalin Satama Oy, **Kari Haroma**, hallituksen puheenjohtaja, Arkkitehtitoimisto Haroma & Partners Oy, **Renni Haroma**, toimitusjohtaja, Arkkitehtitoimisto Haroma & Partners Oy, **Niilo Hautala**, toimitusjohtaja, Loisto Pro Oy, **Heikki Hedman**, hallituksen puheenjohtaja, Keskusautohalli Oy, **Markku Heikkilä**, tietokirjailija, **Pekka Heikonen**, hallituksen puheenjohtaja, Pemamek Oy, **Janne Helin**, aluejohtaja, ARCO Architecture Company, **Jorma Helminen**, toimitusjohtaja, Oy Osk. Rajala, **Juha Helokoski**, toimitusjohtaja, Ecker Granini Finland Oy, **Mikko Henriksson**, hotellinjohtaja, Scandic Hamburger Börs, **Petri Holmlén**, toimitusjohtaja, Lyty Oy, **Antti Honkanen**, VTT, tutkimusjohtaja, TAK Research, **Nina Honkanen**, aluejohtaja, Tallink Silja Oy, **Torsti Hurmerinta**, kaupallinen johtaja, Ecker Granini Finland Oy, **Kari Häkkinen**, maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto, **Jari Hänninen**, apulaiprofessori, Seili, Saaristomeren tutkimuslaitos, **Jouko Högmänder**, biologi, Operaatio Ainuslaatuinen Saaristomeri, **Janne Ikuil**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Thomas Isaksson**, toimitusjohtaja, Vaasan Oy, **Henrik Jansson**, luontopalvelujohtaja, Metsälihallitus, **Pekka Jokisuu**, toimitusjohtaja, Kultaranta Resort Oy, **Markku Järvinen**, toimitusjohtaja, RH – Harvesting Oy, **Olli Kallatsa**, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojohtaja, Killo Family Oy, **Heikki Kallio**, elintarvikekemian professori, emeritus, Turun Yliopisto, **Pentti-Oskari ja Kariokari Kangas**, Herrankukkar Oy / Höyrylaivosakeyhtiö s/s Ukkopekka, **Jussi Kekkonen**, Senior Partner, Milton Group Oy, **Antti-Jussi Kesälä**, toimitusjohtaja, Europlan Engineering Oy, **Timo Ketonen**, hallituksen puheenjohtaja, APelago Experience Oy, **Toemu Kiiski**, toimitusjohtaja, Finnish Design Shop Oy, **Jukka Knaapi**, toimitusjohtaja, Tuloksiinteistöt Hölling Oy, **Saku Koivu**, **Jukka Kola**, rehtori, Turun Yliopisto, **Mirja Koskinen**, vesiyksikön päällikkö, Ely-keskus, Varsinais-Suomi, **Kimmo Kotro**, toimitusjohtaja, JKK Kiinteistöt Oy, **Laura Kause**, Kaarina, **Henri Kulmala**, toimitusjohtaja, DBTL, **Kalle Kulmala**, varatoimitusjohtaja, DBTL, **Ari Kumpulainen**, toimitusjohtaja, Pikkio Works Oy, **Pekka Kusiemi**, toimitusjohtaja, Raasio Oy, **Riikka Kusiemi**, toimitusjohtaja, Sunborn Saga Oy, **Rami Lahti**, toimitusjohtaja, Betonilaita Oy, **Maria Lahtinen**, perustaja, Nogo Consulting Oy, **Markku Lappalainen**, toimittaja-tietokirjailija, **Juha Laukkanen**, aluejohtaja, Eisa Oy, **Markus Lauri**, aluejohtaja, OmaSäästöpankki, **Ulla Levelehti**, ympäristöpäällikkö, Finnsemeretti Oy, **Kaisa Leiuo**, toimitusjohtaja, Turun kaupakamari, **Juhani Leppä**, toimitusjohtaja, Leppä Consulting Oy, **Mikael Lindfeldt**, rehtori, Åbo Akademi, **Lasse Lindholm**, yhteyspäällikkö, Keskinäinen vakuutusyhtiö Varma Turun Liikemiesyhdistys ry, **Juhani Lundén**, rakennusneuvos,

Lunden-Kiinteistöt Oy, **Lauri Lundén**, toimitusjohtaja, Lunden Oy Ab Jalostaja, **Ilkka Lääkkö**, toimitusjohtaja, Benesol Oy, **Olli Madekivi**, ylläjohtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, **Timo Mikola**, toimitusjohtaja, Ilamo Invest Oy, **Jaava Myllyniemi**, toimitusjohtaja, Kiteen Mäto ja Multa, **Hanne Mäkelä**, viestintä- ja brandijohtaja, Nordkalk Oy, **Jussi Mäkilä**, merenkulkuneuvos, hallituksen puheenjohtaja, Meriaura Group, **Jarmo Määtä**, kunnanjohtaja, emeritus, Jokioisten kunta, **Tapani Mönkkönen**, teollisuusneuvos, Kaarina, **Jouni Niuro**, CLiedon Säästöpankkisäästö, **Matti Nurmi**, toimitusjohtaja, Vakka-Suomen Puhelin Oy, **Olli Ojala**, kiinteistöneuvos, Kakola Yhtiöt, **Markku Ollikainen**, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja, ympäristöekonomian professori, emeritus, Helsingin yliopisto, **Tapio Peltomäki**, toimitusjohtaja, Sciocco Oy, **Leena Pennanen**, toimitusjohtaja, SL Yhtiöt Oy, **Liisa Pietola**, johtava asiantuntija, SITRA, **Tom Pippingsköld**, toimitusjohtaja, Finnlines Oy, **Arto Puolimatka**, toimitusjohtaja, Rausanne Oy, **Rauno Puolimatka**, hallituksen puheenjohtaja, Rausanne Oy, **Aleksi Randell**, toimitusjohtaja, Rakennusteollisuus, **Jukka Rantala**, toimitusjohtaja, Cadmatic Oy, **Jari Rastas**, pääkonsuli, toimitusjohtaja, Prima Yhtiöt, **Panu Routila**, hallituksen puheenjohtaja, Syvänta Group, **Eka Ruola**, luova johtaja, Nitro Group Oy, **Olli-Pekka Saario**, kauppaneuvos, **Jonne Saivosalmi**, toimitusjohtaja, BriffGround Communications, **Anita Saksi**, hallituksen puheenjohtaja, Kaune Oy, **Heikki Salmela**, hallituksen puheenjohtaja, Helsburger-yhtiöt, **Juhani Salovaara**, teollisen muotoilun professori, emeritus, Aalto yliopisto, **Pekka Samooja**, toimitusjohtaja, Dentosaurus Oy, **Juha Saviluoto**, hallituksen puheenjohtaja, JAS-teknikka Oy, **Marjo Saviranta**, markkinointi- ja viestintäjohtaja, Turun Satama Oy, **Maria Siltala**, toimitusjohtaja, Nautikulma Oy, **Tuomas Silvennoinen**, hallituksen puheenjohtaja, PES-Arkitehdit Oy, **Vesa Sipponen**, toimitusjohtaja, Veskun Pora Oy, **Frank Schaudman**, hallituksen puheenjohtaja, Schaudman Arkitehdit Oy, **Lasse Svens**, toimitusjohtaja, Åbo Akademin säätiö, **Ilari Sääksjärvi**, professori, Turun yliopiston biodiversiteettityöryhmän johtaja, **Erik Söderholm**, toimitusjohtaja, Turun Satama Oy, **Vesa Taatila**, rehtori, Turun Ammattikorkeakoulu, **Maria Taipale**, johtava rehtori, Koulutuskuntayhtymä Raseko, **Timo Erik Talvio**, toimitusjohtaja, Donne Oy, **Tom Terinkoski**, toimitusjohtaja, Teknotoimi Oy, **Arto Toikkanen**, toimitusjohtaja, T2H Ihania kotia, **Janne Torikka**, toimitusjohtaja, Riverside Invest Oy, **Marko Tuominen**, kommodori, Länsi-Suomen merivartiosto, Rajavartiolaatos, **Aimo Turunen**, hallituksen jäsen, Kiteen Mäto ja Multa, **Vahteri Uotinen**, liiketoimintajohtaja, Kultaranta Resort Oy, **Matti Urmas**, toimitusjohtaja, FREJA Transport & Logistics, **Risto Urosalhti**, **Janne Virtanen**, edunvalvontajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto, **Elena Virtanen**, Kaarina, **Stefan Wallin**, senior advisor, SEV Advisory Ab, **Kim Westman**, merivartiostoseman päällikkö, Maarianhamina, **Matti Äijälä**, toimitusjohtaja, Mamono Oy, **Kalervo Väinänen**, emeritus Turun yliopiston rehtori, Saaristomeren selvityshenkilö, Nautikulma Oy, Kaarina, **Turun Satama Oy**, Finnsemeretti Oy, Parainen, **Meriharjattula-projekti**, Turku, PES-Arkitehdit Oy, Helsinki, ARCO Architecture Company, Turku, "the other danish guy"™

Kuva Jasko Ruola

OPERAATIO AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI 2019–2023

TAVOITTEET

Määrittelimme päättämämme Operaation viisivuotiseksi viestintä- ja markkinointihankkeeksi, jonka päätavoitteeksi asetimme Saaristomeren puhtaan ja terveen tulevaisuuden.

Operaation tehtäväksi määritimme Saaristomeren tunnettuuden ja arvostuksen kasvattamisen niin kansalaisten kuin päättäjien keskuudessa. Tunnistimme konkreettiseksi päätavoitteeksemme saada aikaan poliittisia päätöksiä Saaristomeren pelastamiseksi.

Työhön ryhdyttiin Jaakon ja Karin, juridisesti Veijonen Consulting Oy:n kanssa tavoitteenamme laaja yhteistyö Saaristomerivaikuttajien, yhteisöjen, yritysten ja julkisen sektorin kanssa.

Ajatuksenamme oli myös saada aikaan pidemmällä aikavälillä kansanliike Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden puolesta.

Väänänen selvittämään Saaristomeren kestävä kehitystä

Eläkkeelle jäävä Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen on kutsuttu Centrum Balticum -säätiön Saaristomeren selvityshenkilöksi.

Jonna Lankinen
Turun Sanomat

Turun yliopiston keuhkokuumeen tapaus eläköityvä rehtori Kalervo Väänänen aloittaa Saaristomeren kestävä kehityksen selvityshenkilönä heti elokun alusta. Tehtävään hänet on kutsunut Centrum Balticum -säätiö.

Centrum Balticum -säätiön puheenjohtaja Aleksi Randell sanoo, että Väänänen tehtävänsä on laatu Saaristomeren kestävä kehityksen selvitys.

– Monet asiat ja taho ovat tehneet tärkeitä tutkimuksia ja työtä Itämeri-asiassa. Nyt me saamme rehtoritasoisien yhteismietä pirstaleista tietoa siitä, mitä vielä pitäisi tehdä, jotta voimme jättää meren tuleville sukupolville vielä paremman kunnon.

Väänänen esittää selvityksen tulokset ensi kevään Itämeri-forumissa Turussa.

Aleksi Randellin mukaan Centrum Balticumin varsinaisena tavoitteena ei ole toteuttaa Väänänen selvitystyötä eikä osuutta toimenpide-ehdotuksia.

– Säätiön yksi keskeinen tehtävä on ylläpitää keskustelua aiheesta. Siksi näiden keskustelujen kautta toivottavasti myöhemmin konkretisoituu, miten asioita saisi ratotettua ja miten löytäisimme oikeita tahoja toteuttamaan selvitystyössä ilmeneviä toimenpide-ehdotuksia, Randell kertoo.

Centrum Balticum -säätiön oma Saaristomeren suojeluhasto voi tuki viedä eteenpäin nämä asiat, joihin sen rahkeet riittävät.

Kalervo Väänänen kertoo, että ei ole vielä ehtinyt miettiä selvitystyön sisältöä ja tavoitteita kovin tarkasti.

– Tämä asia on aika tuore ja alan perehtynyt tähän vasta tämän nykyisen pestini jälkeen. Kyseessä on kuitenkin hyvin mielenkiintoinen ja monitahoinen toimeksianto, johon sisältyy niin meribiologiaa kuin erilaisia kulttuurin ja Saaristomeren hyödynnettävyyteen liittyviä asioita.

Väänänen sanoo, että kyteessä ei ole aivan täysi kokopäivätyö, vaikka hän onkin enää nautunut ”kohtuulliseen työkuormaan”.

Itämereen liittyvä tutkimustyötä on tehty vuosikauden ajan ja saatu selkeitä tutkimustuloksia, millä toimenpitein Saaristomereen kohdistuvaa kuormitusta voidaan vähentää. Myös nyt tämän eteen on tehty.

Kalervo Väänänen johtaa Saaristomeren kestävä kehityksen selvityshenkilönä elokunsa.

”Koko Itämeren alueella on paljon toimijoita ja tutkijoita. Nyt haluaisin kääntää näiden tutkimusten tuloksia kielelle, jonka jokainen ymmärtää. Sen myötä osaisimme entistä paremmin nähdä, mitkä ovat pienii asioita ja mitkä suuria asioita.”

Kalervo Väänänen

– Koko Itämeren alueella on paljon toimijoita ja tutkijoita. Nyt haluaisin kääntää näiden tutkimusten tuloksia kielelle, jonka jokainen ymmärtää. Sen myötä osaisimme entistä paremmin nähdä, mitkä ovat pienii asioita ja mitkä suuria asioita.

Saaristomerestä ja Itämerestä on tehty lukuisia isoja ja pieniä tutkimuksia. Nyt Turun yliopiston rehtori on kutsuttu selvittämään pirstaleita kanka pirstaleista tutkimuskentästä.

Väänänen ei itse mökelle eikä venele saaristossa, mutta viuhry luonnon ja erityisesti Sellin saarella, jossa Turun yliopistolla on Saaristomeren tutkimuslaitos. Hän kiittelee, että yliopiston pyörittämä Saaristomeren seminaarin sarja on saanut näkemään myös uusia näkökulmia ja lähestymistapoja asioihin.

– Saaristomeren tilan palauttamiseen tähtäivät tavoitteet ovat kunnianhimoisia mutta on robakaisvaa, että tutkimuksen keinoin on mahdollista löytää myös uusia tapoja, joilla meren voi vaikuttaa.

Minna Arve Centrum Balticumin puheenjohtajaksi

Jonna Lankinen
Turun Sanomat

Vuodesta 2010 Centrum Balticumin säätiön hallituksen puheenjohtajana toiminut entinen Turun kaupunginjohtaja (2010–2017) Aleksi Randell (kok) luopui edlisen kokouksen yhteydessä puheenjohtajuudestaan. Säätiön hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Turun nykyinen kaupunginjohtaja Minna Arve (kok).

Randell oli eilaessa kevit kokouksessa ensimmäistä kertaa eroavuuksessa lokakuussa 2017 kaupunginjohtajapostinsa aloittaneen Arven valinnan jälkeen.

Säätiön muina jäseninä jatkavat Riitta Pyykkö, Markus Granlund, Marko Joas, Kari Häkkinen, Alno-Maija Luukkainen, Miapetra Kumpula-Natri, Tanelli Lahti, Ilkka Salmi ja Ville Niinistö.

Vuonna 2007 perustetun Centrum Balticum-säätiön perustajat ovat Turun, Rauman, Uudenkaupungin, Porin ja Vaasan rannikkokaupungit, Varsinais-Suomen liitto sekä kolmen turkulaisten yliopiston tukosätiöt.

Centrum Balticum edistää Itämeri-alueista keskustelua ja tutkimusta, järjestä tapahtumia ja on mukana useissa Itämeren alueen yhteistyöhankeissa.

SAARISTOMERI FORUM I

SAARISTOMERI FORUM I

OPERAATIO AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI 2019–2023

Turun kaupungin vierailukeskus JOKI, Lemminkäisenkatu 12, Turku
tiistaina 10.9.2019 klo 14.00–18.30, Cave-teatteri

OHJELMA

- 13.30–14.00 Ilmoittautuminen ja kahvitarjoilu
- 14.00 Avaus: Centrum Balticum säätiön hallituksen puheenjohtaja, Turun kaupunginjohtaja **Minna Arve**
- 14.10 Päivän sisältö ja tavoitteet: Operaation sisältöjohtaja **Jaakko Ruola**
- 14.15 ”Saaristomeri ja sen mahdollisuudet Euroopan Unionin näkökulmasta”, Suomen Itämeri-suurlähettiläs **Helena Tuuri**
- 14.30 ”Saaristomeren rooli Itämeren tervehdyttämisessä”, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja, Helsingin Yliopiston ympäristöekonomian professori, SAVE-tutkimuksen johtaja **Markku Ollikainen**
- 14.45 ”Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden Master Plan,” Ainutlaatuisen Saaristomeren selvityshenkilö, professori, Turun Yliopiston rehtori emeritus **Kalervo Väänänen**
- 15.00 ”Minun Saaristomereni 2050”, Tulevaisuuden tutkija, professori, Rooman klubin jäsen **Markku Wilenius**
- 15.10 Kahvitauko
- 15.30 Ainutlaatuinen Saaristomeri Varsinais-Suomen, Suomen ja Euroopan kartalle, toimitusjohtaja **Kari Veijonen**, Operaatio Saaristomeri 2019–2023, projektijohtaja
- 16.00 Saaristomeri -paneeli: Puheenjohtajana professori **Kalervo Väänänen**
Paneelissa professori **Markku Ollikainen**, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ylitarkastaja **Sanna Kipinä-Salokannel**, Naantalin Musiikkijuhlien taiteellinen johtaja professori **Arto Noras**, Lyyti Oy:n toimitusjohtaja **Petri Holmén**, Paraisten kaupunginjohtaja **Patrick Nygrén**, Meyer Turku Oy:n viestintäpäällikkö **Tapani Mylly** ja viestintäyrittäjä **Anna Sorainen** Ground Oy:stä.
- 16.45 Professori **Arto Noraksen** Saaristomerta kunnioittava tervehdys
- 17.00 Forumin päätös: ”Saaristomeren erityisasema yhdeksi maakunnan kärkihankkeista”, Varsinais-Suomen maakuntajohtaja **Kari Häkämies**
Virvokkeita, pikkusuolaista ja keskustelut, Vierailukeskus Joen aula.
- 18.30 Tilaisuus päättyy

AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI -WEBINAARI 5.6.2020

OHJELMA

Rakkaudesta Saaristomereen

Avaus Centrum Balticum säätiön puheenjohtaja, Turun kaupunginjohtaja Minna Arve

Videotervehdys, ympäristöministeri Krista Mikkonen

Saaristomeren tilanneanalyysi ja toimenpidesuunnitelma, professori, emeritus Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen

Videotervehdys, professori, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja Markku Ollikainen

Videotervehdys, Suomen Itämeri-suurlähettiläs Helena Tuuri

Videotervehdys, erikoistutkija Seppo Knuuttila, Suomen ympäristökeskus

Saaristomeren Sinisen Kirjan julkistaminen, päätoimittaja Jaakko Ruola

Maailman ympäristöpäivän tervehdys, Suomen YK-liiton puheenjohtaja Saara-Sofia Siren

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Ilkka Kanerva

Kansanedustaja Annika Saarikko

Videoterveiset, metsähallituksen pääjohtaja Juha S. Niemelä ja luontopalvelujohtaja Timo Tanninen

Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren tavoitteet ja toimenpiteet, projektijohtaja Kari Veijonen

Kysymyksiä ja vastauksia, osanottajien kysymyksiin vastaavat Kalervo Väänänen ja Jaakko Ruola

Päätössanat ja uuden Ainutlaatuisen Saaristomeri -videon ensiesitys

Tilaisuus päättyy

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

LOKAKUUN MINISTERI KRISTA MIKKOSEN SAARISTOMEREN ENSIMMÄINEN PYÖREÄ PÖYTÄ 5.10.2020

Useat keskustelut ympäristöministeri Krista Mikkosen kanssa alkuvuoden ja kesän aikana olivat erinomaisia. Samoin palaverit niin ministerin esikunnan kuin ministeriöiden avainvirkamiesten kanssa. Ministerin aloitteesta sovimme ensimmäisen Saaristomeren Pyöreän Pöydän kokouksen järjestämisestä yhteistyössä. Päivämääräksi valikoitui 5. lokakuuta tavoitteena koota edustava ja laaja-alainen asiantuntijaryhmä vaihtamaan mielipiteitä Saaristomeren tarvitsemista toimista. Tilaisuus oli hyvähenkinen ja onnistunut. Ministerit Krista Mikkonen ja Jari Leppä ilmaisivat vahvasti Saaristomeren tulevaisuuden olevan tärkeä kansallinen kysymys. Operaatiomme teki tilaisuudessa kolme aloitetta.

SAARISTOMEREN ISO BIOKIERRÄTYSLAITOS

Biokierrätyslaitokselle tehdään yksityiskohtainen liiketoimintasuunnitelma professori **Väänäsen** suunnitelman ”Saaristomeri puhtaaksi ravinteita kierrättämällä” -pohjalta. Naantalin selvityshenkilö Panu Routila arvioi työssään ensimmäisen biokierrätyslaitoksen sijoittamisen mahdollisuutta Naantaliin.

Saaristomerен puhdistaminen kiertotalouteen perustuvalla ratkaisulla tuo mukanaan merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia

- Investoinnit / työllistäminen
- Koko Saaristomerен tulevaisuuden vetovoimatekijöiden mahdollistaminen
- Luonnon monimuotoisuuden lisääntyminen
- Ruoan alkutuotannon puhdistuminen
- Maatalous-, kalastus- ja matkailuelinkeinojen tukeminen
- Hiilidioksidipäästöjen väheneminen
- Ilmastomuutoksen hillitseminen

Ympäristöministeri Krista Mikkosen Saaristomerен Pyöreä Pöytä 5.10.2020

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

SAARISTOMERI PUHTAAKSI RAVINTEITA KIERRÄTTÄMÄLLÄ

**Tervetuloa Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri webinaariin
maanantaina 19.10.2020 klo 11.30–13.00**

Ohjelma **Kalervo Väänänen**, professori, Saaristomeren selvityshenkilö
Kimmo Tiilikainen, valtiosihteeri, työ- ja elinkeinoministerö & maa- ja metsätalousministeriö

Krista Mikkonen, ympäristöministeri

Jari Leppä, maa- ja metsätalousministeri

Annika Saarikko, tiede- ja kulttuuriministeri

Jari Luoto, pääministeri Sanna Marinin alivaltiosihteeri, ex-ltämeri -suurlähettiläs

Markku Ollikainen, professori, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja

Operaation tilannekatsaus, projektijohtaja **Kari Veijonen** ja sisältöjohtaja **Jaakko Ruola**

Sini Ruohonen, Turun kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Ilkka Kanerva, Varsinais-Suomen maakuntahallituksen puheenjohtaja

Keskustelua

Teemu Kiiski, Finnish Design Shop Oy:n toimitusjohtaja, julkistaa ensimmäiset kolmen tunnetun suomalaisen muotoilijan
Juhani Salovaaran, Jorma Vennolan ja Harri Koskisen suunnittelemat Saaristomerituotteet.

SAARISTOMEREN TOINEN PYÖREÄN PÖYDÄN KOKOUS 10.12.2020 OSALLISTUJAT

Ilkka Kanerva, Varsinais-Suomen liiton hallituksen puheenjohtaja

Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja

Janne Virtanen, edunvalvontajohtaja

Minna Arve, Turun kaupunginjohtaja

Sini Ruohonen, Turun kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Elina Rantanen, Turun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Patrik Nygren, Paraisten kaupunginjohtaja

Jouni Mutanen, Naantalin kaupunginjohtaja

Olli Madekivi, V-S ELY-keskuksen ylijohtaja

Lauri Inna, Kesko Lounais-Suomi, aluejohtaja

Tomi Kantola, Raisio Aqua, johtaja

Janne Torikka, Munax Oy, toimitusjohtaja

Heikki Salmela, Hesburger-yhtiöt, hallituksen puheenjohtaja

Jussi Mälkiä, Meriaura Group, hallituksen puheenjohtaja

Liisa Pietola, MTK, ympäristöjohtaja

Tiina Perho, MTK, johdon erityisasiantuntija

Jukka Kola, Turun Yliopisto, rehtori

Moir von Wright, Åbo Akademi, rektor

Vesa Taatila, Turun AMK, rehtori

Juha Kääriä, Turun AMK, yliopettaja

Timo Tanninen, Metsähallitus, luontopalvelujen johtaja

Henrik Jansson, Metsähallitus, aluejohtaja

Michaela Ramm-Schmidt, BSAG, toimitusjohtaja

Juha Nurminen, John Nurmisen säätiö, hallituksen puheenjohtaja

Anna-Mari Arrakoski-Engardt, John Nurmisen säätiö, toimitusjohtaja

Marjukka Porvari, John Nurmisen säätiö, johtaja

Helena Tuuri, Ulkoministeriö, Suomen Itämeri-suurlähettiläs

Markku Ollikainen, Helsingin yliopisto, professori,
Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja

Pekka Kuusniemi, Raisio Oy, toimitusjohtaja

Tero Hemmilä, HKScan Oy, toimitusjohtaja

Ulf Jahnsson, HKScan Oy, varatoimitusjohtaja

Aimo Turunen, Kiteen Mato ja Multa, toimitusjohtaja

Henrik Lindegren, Fertilex Oy, hallituksen jäsen

Teppo Säkkinen, MMM, ministeri Jari Lepän erityisavustaja

Minna-Maria Kaila, MMM, osastopäällikkö

Sini Wallenius, MMM, neuvotteleva virkamies

Riikka Knaapi, MMM, erityisasiantuntija

Elina Auri, MMM, johtava asiantuntija

Antti Heikkinen, YM, ministeri Krista Mikkosen erityisavustaja

Sonja Pyykkönen, YM, erityisasiantuntija

Antton Keto, YM, ohjelmapäällikkö

KAKSI ALOITETTA HALLITUKSEN PUOLIVÄLIRIIHEEN

- 1. Hallitus päättää puoliväliriihessään 21.–22.4.2021 käynnistää Saaristomeroihjelman, jonka tavoite on saada alue pois Helcomin hot spot -listalta**
- 2. Hallitus päättää asettaa Saaristomeroihjelmalle korkean tason ohjausryhmän.**

Ohjausryhmän tehtävänä olisi valvoa Saaristomeroihjelman tiekartan etenemistä, koordinoita kaikkien Saaristomeren tilan kehittymisen eteen työskentelevien monien tahojen toimenpiteitä ja niiden yhdensuuntaista vaikuttavuutta.

Tavoitteena olisi luoda laajaan yhteistyöhön perustuva tavoitteellinen toimintakokonaisuus, jolla Saaristomeren puhdas tulevaisuus turvataan ja alueen vetovoimaa ja kehitystä vahvistetaan luonnon, virkistys- ja retkeilykäytön, kestävän kehityksen matkailun ja uusien asukkaiden sekä yrittäjien näkökulmista.

Haluamme kiittää ministereitä ja ministeriöiden virkamiehiä tähänastisesta hyvästä yhteistyöstä 2019–2021.

Mikäli hallitus tekee puoliväliriihessä tahtotilapäätöksen Saaristomeren tulevaisuuden puolesta, teemme me parhaamme asian julkistamiseksi suomalaisten tietoisuuteen näyttävästi ja positiivisesti viestinnän ja markkinointiviestinnän keinoin.

Turussa, 26. maaliskuuta 2021

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeroi

Kari Veijonen
projektijohtaja

Jaakko Ruola
sisältöjohtaja

Kalervo Väänänen
Saaristomeren selvityshenkilö

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMEROI

30/04/2021 • AJANKOHTAISTA • TIEDOTTEET

SAARISTOMERI POIS HELCOMIN HOT SPOT - LISTALTA VUOTEEN 2027 MENNESSÄ

– AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI

Hallitus on puoliväliriihessä tehnyt tärkeän päätöksen käynnistää Saaristomeri-ohjelman. Sen tavoitteena on saada merialue pois Helcomin Hot Spot -listalta vuoteen 2027 mennessä. Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri on erittäin tyytyväinen hallituksen päätökseen, jolla turvataan Saaristomerelle puhtaampi tulevaisuus.

Saaristomeri on maailmassa ainutlaatuinen alue, jonka luonto on Suomen monimuotoisinta. Se on yli 40 000 saarineen maailman suurin saaristo. Meri on myös osa UNESCON globaalia biosfäärialueiden verkostoa. Alueen tila on jo vuosia heikentynyt rehevöitymisen vuoksi.

<https://www.ainutlaatuinen-saaristomeri.fi/saaristomeri-pois-helcomin-hot-spot-listalta-vuoteen-2027-menessa>

118

30.1.2022 15.40

Saaristomeri pois Helcomin Hot Spot -listalta vuoteen 2027 mennessä – Ainutlaatuinen Saaristomeri

– Tavoitteenamme on ollut lisätä kansallisaarteemme Saaristomeren tunnettuutta ja työskennellä sen puhtaan tulevaisuuden puolesta. Kahden ja puolen vuoden uurastamisen jälkeen olemme saavuttaneet tärkeän välietapin. Olemme erittäin tyytyväisiä hallituksen päätökseen, kertoo operaation projektijohtaja **Kari Veijonen**.

Saaristomeri-ohjelmalle perustetaan seurantaryhmä

Ohjelmalle perustetaan korkean tason seurantaryhmä, jonka tehtävänä on valvoa Saaristomeri-ohjelman tiekartan etenemistä, koordinoida Saaristomeren tilan parantamiseksi työskentelevien tahojen toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta.

Hallituksen päätöstä pohjusti professori **Kalervo Väänänen** operaatiolle laatima Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden toimenpidesuunnitelma. Suunnitelma perustuu pitkälti kiertotalouteen.

– Päätös luo nyt edellytykset Saaristomeren tilan kääntämiseen terveeseen suuntaan. Samalla vahvistuvat alueen monet tulevaisuuden potentiaaliset mahdollisuudet, sanoo Väänänen.

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri on toiminut aktiivisesti eri osapuolten yhdistämiseksi koko toiminta-aikansa.

– Seminaarit ja yhteydenpito eri ministeriöiden ja poliittisten päättäjien kanssa ovat olleet hedelmällisiä ja synnyttäneet yhteisen tilannekuvan. Työ jatkuu ja nyt tarvitsemme laajan eri toimijoiden yhteistyön ja kansalaistuen kirittämään

AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI HUIPPUKOKOUS NAANTALI 16.6.2021

Naantalin Kirkkopuisto 16.6.2021 klo 16.00–18.30

OHJELMA

Tervetuloa Saaristomeren rannalle,
Suomen kesäpääkaupunki Naantaliin

Kansallisaarteemme tulevaisuus on turvattava
Ympäristöministeri **Krista Mikkonen**

Saaristomeri pois Helcomin Hot Spot -listalta
Ympäristöneuvos **Maria Laamanen**, ympäristöministeriö
Ylijohtaja **Olli Madekivi**, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Sellot soivat Saaristomerelle **Fourtune Cello Quartet**

Kommenttipuheenvuorot

Valtiovarainministeri **Annika Saarikko** (video)

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Leppä** (video)

Att bo och leva mitt i Skärgårdshavet

Riksdagsledamot **Sandra Bergqvist** (video)

Puheenjohtaja **Juha Marttila**, MTK

Saaristomeri ja Turun Yliopisto Rehtori **Jukka Kola** ja
vararehtori **Mika Hannula**

Saaristomeren tulevaisuus Metsähallituksen näkökulmasta

Luontopalvelujen johtaja **Henrik Jansson**

Saaristomeren tulevaisuuden mahdollisuudet matkailun
kansainvälisen markkinoinnin ja Suomen maakuvan näkökulmasta

Johtaja **Paavo Virkkunen**, Business Finland

Protecting the entire Baltic Sea helps achieving a healthy Archipelago Sea Executive secretary **Rüdiger Stempel**, Baltic Marine Environment Protection Commission (HELCOM)

Yhteenveto ja vastauksia yleisökysymyksiin

Saaristomerien selvityshenkilö, Turun yliopiston rehtori emeritus

Kalervo Väänänen

Saaristoyrittäjän näkökulma

Herrankukkaron kiireapulainen **Pentti-Oskari Kangas**

Saaristomeripalkinnot 2021

Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomerien Kiitospalkintojen julkistaminen

Arto Noras & Jaakko Ruola (video) Rakkaamme Saaristomeri

Päätössanat

Varsinais-Suomen liiton hallituksen puheenjohtaja **Ilkka Kanerva**

Marli Natur – mehubaari

Musiikista vastaavat Kalakaverit

Tilaisuuden järjestäjä: Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Moderattori projektijohtaja **Kari Veijonen**

Kirkkopuistossa on kutsun saaneille varatut tuolit säädetty turvaetäisyyksiin.
Kaikkia koronaohjeita noudatetaan huolella.

SAARISTOMEREN TULEVAISUUS ON TURVATTAVA

Vuosikymmenien rehevöitymisestä johtuen Saaristomeri on suuressa vaarassa. Olemme yhdessä turvaamassa maailmassa ainutlaatuisen Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden lapsillemme ja lastemme lapsille, saariston nykyisille ja tuleville asukkailla sekä luontoelämyksiä hakeville matkailijoille niin Suomesta kuin maailman ääriä. Onneksi meillä on Professori Väinänen toimenpidesuunnitelma ja nyt myös maamme hallituksen 29.4.2021 tekemä päätös Saaristomeri-ohjelmasta, jonka tavoite on turvata kansallisaartomme tulevaisuus. Lue lisää osoitteesta: ainutlaatuinsaaristomeri.fi/ajankohtaista

Tukensa ainutlaatuiselle Saaristomerelle ovat ilmaisseet myös Juha Marttila, Lauri Inna, Pekka Kuusniemi, Tero Hemmälä, Heikki Salmela, Olli-Pekka Saario, Olli Aakula, Tom Pippingsköld ja Juha Helokoski...

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
www.ainutlaatuinsaaristomeri.fi

SAARISTOMEREN TULEVAISUUS ON TURVATTAVA

Vuosikymmenien rehevöitymisestä johtuen Saaristomeri on suuressa vaarassa. Olemme yhdessä turvaamassa maailmassa ainutlaatuisen Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden lapsillemme ja lastemme lapsille, saariston nykyisille ja tuleville asukkailla sekä luontoelämyksiä hakeville matkailijoille niin Suomesta kuin maailman ääriä. Onneksi meillä on professori Väinänen toimenpidesuunnitelma ja nyt myös maamme hallituksen 29.4.2021 tekemä päätös Saaristomeri-ohjelmasta, jonka tavoite on kansallisaartomme puhtas tulevaisuus. Lue lisää osoitteesta: ainutlaatuinsaaristomeri.fi/ajankohtaista

Tukensa ainutlaatuiselle Saaristomerelle ovat ilmaisseet myös Juha Marttila, Lauri Inna, Pekka Kuusniemi, Tero Hemmälä, Heikki Salmela, Olli-Pekka Saario, Olli Aakula, Tom Pippingsköld ja Juha Helokoski...

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
www.ainutlaatuinsaaristomeri.fi

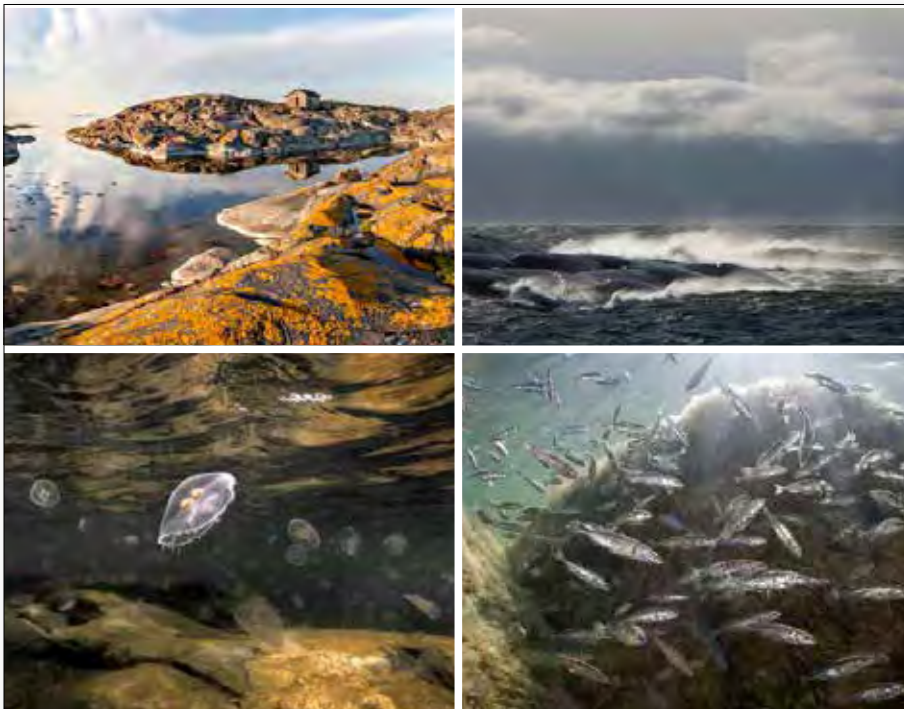
OHJELMA

SAARISTOMERI KUNTOON -SEMINAARI Torstaina 25.11.klo 17.00–19.30 Eduskunnan Pikkuparlamentin auditorio

Klo 17.00–17.15	Tilaisuuden avaus eduskunnan Saaristomeriryhmän puheenjohtaja Kai Mykkänen MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila Ainutlaatuinen Saaristomeri 2031 -video Osa A: CAP-toimeenpanosuunnitelma Saaristomeriadressin luovutus maa- ja metsätalousministeri Jari Lepälle
17.15–17.40	CAP-toimeenpanosuunnitelma ja Saaristomeri-ohjelma, ministeri Jari Leppä
17.40–17.50	Kommenttipuheenvuorot: Marjukka Porvari (John Nurmisen säätiö) ja Airi Kulmala (MTK)
17.50–18.00	Ministeri Lepän vastaus ja lyhyt Q&A Osa B: Saaristomeri puhtaaksi 2027?
18.00–18.15	Hallituksen Saaristomeri-ohjelma, Ympäristöministeriö tavoite, tilanne nyt, keskeiset toimet ja kysymykset
18.15–18.30	Saaristomeri puhtaaksi ravinteita kierrättämällä, professori Kalervo Väänänen
18.30–18.45	Saaristomeren rooli biodiversiteetissä, professori Ilari Sääksjärvi (Turun yliopisto)
18.45–19.00	Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren toimenpideohjelma 2022–2023, projektijohtaja Kari Veijonen ja sisältöjohtaja Jaakko Ruola
19.00–19.15	Keskustelu
19.15–19.25	Loppupuheenvuoro, eduskunnan Saaristomeri-ryhmän varapuheenjohtaja Eeva-Johanna Eloranta
19.25	Ainutlaatuinen Saaristomeri -video Tervetuloa!

Eduskunnan Saaristomeri-ryhmä

Operaatio
AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Arvoisa maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Adressimme tavoitteena on

- Ravinteiden kiertotalouteen siirtymisen edistäminen Suomessa
- Kiertolannoitemarkkinoiden synnyn edistäminen ja tuotekehitys
- Maailman puhtaimman suomalaisen ruoan, ruoan alkutuotannon ja elintarviketeollisuutemme brändin vahvistaminen
- Tukea Saaristomeren puhdistumisprosessin käynnistymistä valtioneuvoston kevään 2021 kehysriihessä yksimielisesti päättämän Saaristomerohjelman tavoitteiden mukaisesti

AINUTLAATUIINEN
SAARISTOMERI

ADRESSI VALTIONEUVOSTOLLE 25.11.2021

Maailman puhtain ruoka ja maailmassa ainutlaatuinen Saaristomeri

Varsinais-Suomeen on keskittynyt vahva ruoan alkutuotanto ja ruokaa valmistava teollisuus. Samoin alueella on yksi Suomen kansallisista, maailmassa ainutlaatuinen Saaristomeri.

Saaristomeren selvityshenkilön, Turun yliopiston emeritus rehtorin, Kalervo Väänänen selvitystyön mukaan Saaristomeren valuma-alue ja Saaristomeri muodostavat yhdessä ekosysteemin, jossa on alueen tarpeeseen ja meren kantokykyyn nähden liikaa ravinteita. Tilanteen jatkuessa nykyisellään liika ravinnekuormitus johtaa Saaristomeren tilan pahenemiseen ja meren pohjan ja ajan myötä koko meren kuolemaan.

Professori Väänänen ratkaisumallin mukaan alueella olevat liat ravinteet tulee saada kiertoon ja mieluiten viedyksi pois alueelta. Toimia meren tilan parantamiseksi on tehty runsaasti eri sektoreilla, mutta nämä toimet eivät ole olleet riittäviä. Varsinais-Suomessa on vahva tahtotila ja nyt tarvitaan riittävät panostukset ravinteiden kiertotalouteen siirtymiselle.

Me allekirjoittaneet näemme sen, miten tärkeitä koko Suomelle ja erityisesti Varsinais-Suomelle ovat maailman puhtain ruoka ja ainutlaatuinen, puhdas Saaristomeri. Ravinteiden tehokkaan kierrätyksen avulla molemmat tavoitteet, puhdas ruoka ja puhdas Saaristomeri, ovat tulevaisuudessa mahdollisia.

Me alueen toimijat olemme valmiita antamaan oman vahvan panoksemme yhdessä valtiovalan tuella toteutettavalle kokonaisratkaisulle.

CAP-ratkaisut ovat loppusuoralla. Pidämme erittäin tärkeänä, että nyt tehtävät ratkaisut tähän liittyvät ovat sellaisia, että ne edesauttavat ravinteiden kiertotalouteen siirtymistä ja Saaristomeren puhdistumisprosessin käynnistymistä pääministeri Marinin hallituksen puoliväliiressä tehtyjen päätösten mukaisesti.

Helsingissä 25. marraskuuta 2021

Olli Aakula Toimitusjohtaja, LähiTapiola, Varsinais-Suomi	Paavo Myllymäki Toiminnanjohtaja, MTK-Varsinais-Suomi
Minna Arve Pormestari, Turun kaupunki	Patrik Nygrén Kaupunginjohtaja, Parainen
Juha Helokoski Toimitusjohtaja, Eckes Granini Oy	Panu Routila Hallituksen puheenjohtaja, Oriola Oy
Tero Hemmälä Toimitusjohtaja, HKScan Oy	Jaakko Ruola Sisältöjohtaja, Ainutlaatuinen Saaristomeri
Kari Hakämies Maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen liitto	Olli-Pekka Saario Toimitusjohtaja, OP Turun Seutu
Lauri Inna Aluejohtaja, Lounais-Suomen Kesko	Heikki Salmela Hallituksen puheenjohtaja, Burger-In Oy
Pekka Jokisuu Toimitusjohtaja, Kultaranta Resort Oy	Vesa Taatila Rehtori, Turun Ammattikorkeakoulu
Jukka Kola Rehtori, Turun yliopisto	Janne Torikka Toimitusjohtaja, Munax Oy
Pekka Kuusniemi Toimitusjohtaja, Raisio Oy	Kari Veijonen Projektijohtaja, Ainutlaatuinen Saaristomeri
Mikael Lindfelt Vt rehtori, Åbo Akademi	Kalervo Väänänen Rehtori, emeritus, Turun Yliopisto
Laura Leppänen Kaupunginjohtaja, Naantali	

AINUTLAATUIINEN
SAARISTOMERI

Logomom tilaisuuden panelistit vasemmalta oikealle: Sandra Bergqvist, Eeva-Johanna Eloranta, Kari Häkkinen, Henrik Jansson, Vilhelm Jannila, Niko Kynäräinen ja Sini Ruohonen. Keskustelua johtatti Turun Sanomien päätoimittaja Jussi Orell.

Saaristomeri-paneelissa yksimielistä keskustelua

Vaikuttajapaneelin osallistujat pitivät muun Suomen vakuuttamista meren pelastamisen tärkeydestä olennaisena.

Milka Tiainen
Turun Sanomat

Saaristomeren pelastaminen ei jää Varsinais-Suomesta kiinni. Nyt pitäisi vain saada muu Suomi vakuuttettua toimien rahoituksen tärkeydestä. Näin voisi tiivistää Saaristomeren näkyviä ruutineen vaikuttajapaneelin ydinviestin. Paneeli oli osa Saaristomeren tulevaisuusiltaa, joka pidettiin Logomossa torstai-iltana.

Panelisteina olivat kansanedustajat Eeva-Johanna Eloranta (sd), Vilhelm Junnila (ps), Sandra Bergqvist (r) sekä Turun elinvoimajohtaja Niko Kynäräinen, Varsinais-Suomen liiton maakuntajohtaja Kari Häkkinen, Metsähallituksen luontopalvelujen johtaja Henrik Jansson ja Turun kaupunginhallituksen jäsen Sini Ruohonen (kok). Puheenjohtajana toimi Turun Sanomien päätoimittaja Jussi Orell.

Keskustelijat olivat yksituumaisia siitä, ettei meren kuormituksen vähentämiseksi ole tehty vielä tarpeeksi. Esimerkiksi maakuntajohtaja Häkkinen mukaan meren suoje- lutoimet ovat toistaiseksi olleet vaatimattomia ja pirstaleisia.

Panelistien Sänet hajautuivat lähinnä siihen, onko hallituksen Saaristomeri-ohjelman tavoite meren saamisesta pois Itämeren pahimpien kuormittajien hot spot -listalta vuoteen 2027 mennessä riittävä. Junnila ja Ruohonen äänestivät vastaan, muut puolesta yhtä lukuun ottamatta.

Sandra Bergqvist nimittäin vilautti hieman yllättäen punaista lappua tavoitteelle. Hän totesi Saaristomeren tarvitsevan vielä jotain parempaa. Korona ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan ovat Bergqvistin mukaan näyttäneet, että tiukan paikan tullen suuria muutoksia voidaan tehdä rivakasti.

– Nyt on Saaristomeren oma sota ja sen tueksi tulee tehdä kovia päätöksiä, Bergqvist pamauttaa.

Maanviljelyksestä puhuttaessa keskustelijat ryöstöviljelijä politiikan suosikki-idioomia kepeästi ja porkkanoista. Maanviljelijöille kaivattaisiin rajoitteiden sijaan lisää mahdollisuuksia tehdä meren kannalta hyvää. Käytännössä se tuntui tarkoittavan lisää rahaa.

Maakuntajohtaja Häkkinen mukaan suojelutoimien toteuttaminen ei ole realistista

ilman, että ne ovat maanviljelijöille kannattavia.

– Maatalouspolitiikkaa on tehty pitkään niin, että valtaa käyttävät Itä- ja Pohjois-Suomi. Saaristomeren kannalta maatalouspolitiikan saralla vaaditaan suunnanmuutosta, Häkkinen paaluttaa.

Junnila muistutti, että maanviljelyssä on myös saatu aikaan kehitystä, vaikka meren tilassa se ei vielä näy.

– Maataloudessa käytetään nyt kuudesosa siitä lannoitteesta, mitä 60-luvulla pelloille levitettiin. Ongelmat ovat maahan jo kiinnittyneessä fosforissa ja ravinteissa, Junnila kuvaa.

Eloranta nosti esiin myös huoltovarmuuden ravinteiden kierrätyksen yhtenä vauhdittajana. Ukrainan kriisin ja Venäjälle asetettujen pakotteiden seurauksena kierrätysravinteiden kysyntä voisi olla kasvussa.

– Nyt olisi hyvä momentum tehostaa lannan kierrätystä. Kaikki tekijät, myös vihreä siirtymä ja kuukauden päästä valmistuva Saaristomeri-ohjelman tiekartta puoltavat tätä, Eloranta toteaa.

Rehtori emeritus Kalervo Väänänen aiemmin päivällä julkis-

tetut ajatukset Saaristomeren suojelutyön tehostamisesta saivat paneelista hyväksyntää. Sini Ruohonen tarttui erityisesti ajatuksen Saaristomeres- tä "vesistöongelmien ratkaisun pilottialueena".

– Ajatus pilottihankkeesta voisi olla apuna muun Suomen vakuuttamisessa meren tärkeydestä. Täällä voisi tehdä jotain uutta ja monistaa sitä. Käsillä voisi olla jopa jonkinlaista viennituotetta, Ruohonen pohtii.

Keskustelijat pitivät olennaisena, että seuraavan hallituksen ohjelmaan saadaan konkreettiset kirjaukset Saaristomeren tilan parantamisesta. Sini Ruohonen piti kysymystä jopa seuraavana "tunnin junaan". Panelistien luottamus tällaisten kirjausten saamiseen tosin jäi varsin avoimeksi.

Elinvoimajohtaja Kynäräinen nosti esiin myös Suomen EU-politiikan. Hän onasteli Ukrainan sodan jatkuessa unionin elvytyspaketteja tulevan lisää.

– Niissä on iso iskun paikka meidän kolkalta. Erilaiset innovaatiot esimerkiksi kiertotalouden jakeiden hyödyntämiseen vaativat toteutuakseen tukeen EU-tasoisin potin rahaa, Kynäräinen näkee.

SAARISTO- MEREN HUIPPU- KOKOUS

Naantalissa 17.6.2022

Maailemassa ainutlaatuisen kansallis-
aarteemme riskit ja tilannekuva,
käynnistyvät toimenpiteet, maa-
talouspolitiikan ja ympäristöpoli-
tiikan yhteisratkaisu ja Saaristo-
meren tulevaisuuden mahdollisuudet.

Katso www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Kuva Jaakko Ruola

HUIPPUKOKOUKSEN SEMINAARIOHJELMA

Huippukokouksen avaussanat
valtiovarainministeri **Annika Saarikko**, video

1. Saaristomeren tilannekuva

Valtioneuvoston 29.4.2021 päättämän Saaristomeri-
ohjelman tiekartan esittely
Ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisoh-
jelman ohjelmapäällikkö **Antton Keto** ja Varsinais-
Suomen ELY-keskuksen ylijohtaja **Olli Madekivi**

Professori **Kalervo Väänänen**:

Varsinais-Suomen maakuntahallituksen 24.1.2022
tilaaman selvitystyön esittely Saaristomeren tilan
parantamiseen tähtäävästä organisoitumisesta

Saaristomeren luonnon monimuotoisuuden
turvaaminen: professori **Ilari Sääksjärvi**, Turun
Yliopiston biodiversiteettisyksikön johtaja

Professori, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja
Markku Ollikainen

2. Maatalouspolitiikan ja ympäristöpolitiikan yhteisratkaisu.

Suomalaisen puhtaan ruoan ja Saaristomeren yhtei-
set tavoitteet ja strateginen liitto huoltovarmuuden
ja luonnon tulevaisuuden turvaamiseksi

- Toimitusjohtaja **Pekka Kuusniemi**, Raisio Oyj

- Ympäristöjohtaja **Liisa Pietola**, MTK

3. Poliittisten päättäjien puheenvuorot

- Ilmasto- ja ympäristöministeri **Maria Ohisalo**,
video

- Maa- ja metsätalousministeri **Antti Kurvinen**,
video

- Opetusministeri **Li Andersson**, video

- Puheenjohtaja **Petteri Orpo**, Kokoomus, video

- RKP:n varapuheenjohtaja **Sandra Bergqvist**

- Varsinais-Suomen kansanedustajien yhteistyö-
ryhmän puheenjohtaja **Vilhelm Junnila**, Perus-
suomalaiset

4. Puhe Aitutlaatuisele Saaristomerelle,
Rouva **Jenny Haukio**, tasavallan presidentin
puoliso

5. Saaristomeren tulevaisuus

- Elinvoimajohtaja, Turku Science Park Oy:n
hallituksen puheenjohtaja **Niko Kyynäräinen**,
Turun kaupunki

- Professori **Kim Wikström**, Åbo Akademi,
PBI stiftelsen

- Johtaja **Kristiina Hietasaari**, Visit Finland

- Luontopalvelujen johtaja **Henrik Jansson**,
Metsähallitus

- Rehtori **Mikael Lindfelt**, Åbo Akademi

- Kansanedustajien Saaristomeriryhmän varapuheen-
johtaja **Eeva-Johanna Eloranta**

- Maakuntajohtaja **Kari Häkämies**

6. Operaatio Aitutlaatuinen Saaristomeri 2022-2023

Sisältöjohtaja **Jaakko Ruola**

Päätössanat

Operaation projektijohtaja **Kari Veijonen**

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Yhteistyössä:

**SAARISTOMEREN TULEVAISUUS
ON MAAMME HALLITUKSEN JA
EDUSKUNNAN SEKÄ MEIDÄN
KAIKKIE YHTEINEN ASIA.**

Hyvät maailmanluokan luonto-
kohteemme ystävät.
Seminaarimme on katsottavissa
suorana 17.6. klo 13.00-15.15
livekatsomo.fi/saaristomeri
tai 17.6. klo 18.00 alkaen
www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Operaatio Aitutlaatuinen Saaristomeri
2019-2023

Unikeoksi valittu Jenni Haukio on huolissaan Saaristomeren tilasta: "Mitä nyt näemme, ei enää ole varoitus, vaan se on hälytystila"

Poikkeuksellisesti tämän vuoden Unikeko vältti kylmän kylvyn. Kuluva kesä on presidenttiparin viimeinen Naantalissa, sillä Kultarannassa alkaa syksyllä mittava peruskorjaus.

MINNA ROSVALL

27.7. 7:02 • Päivitetty 27.7. 9:57

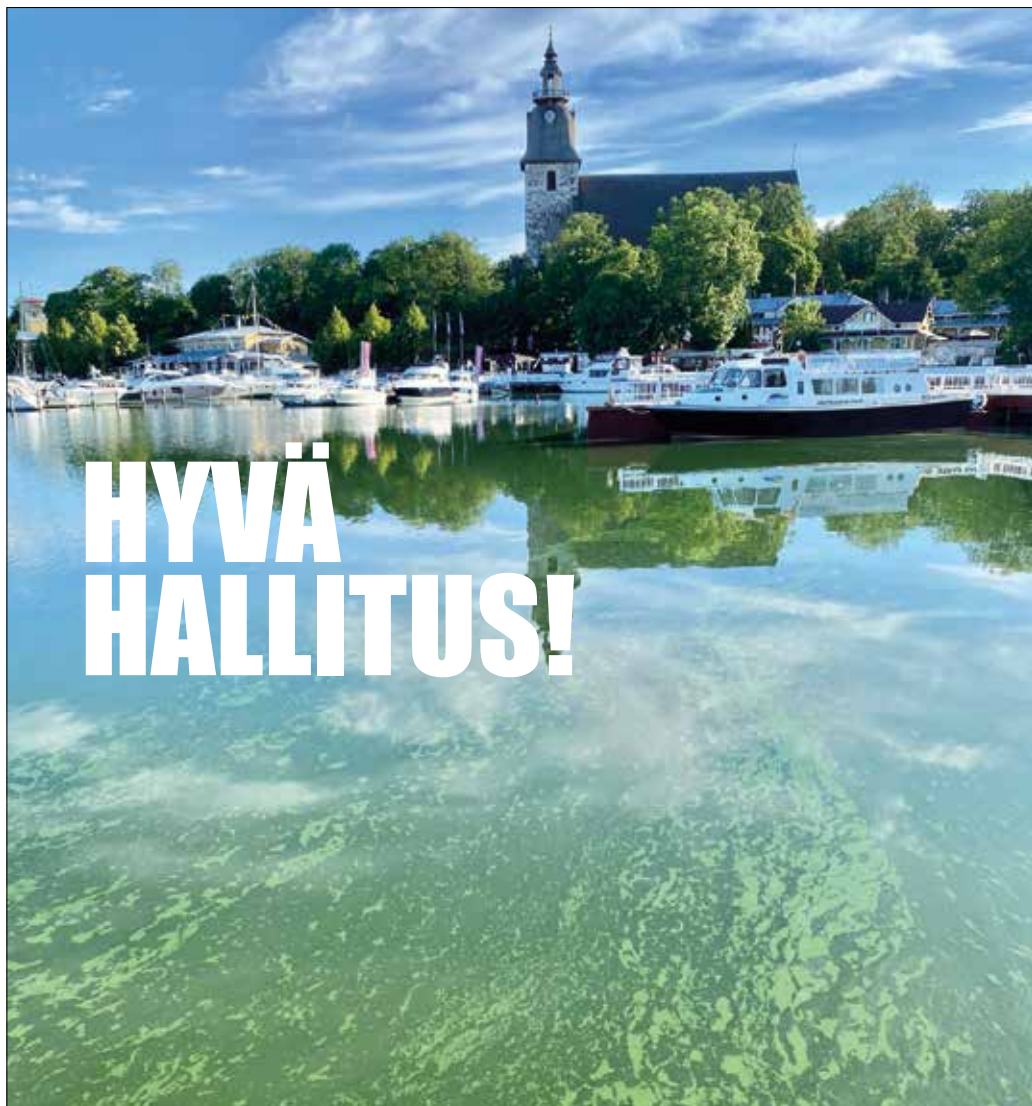
Tasavallan presidentin puoliso **Jenni Haukio** on valittu Naantalin vuoden 2022 Unikeoksi.

Varjeltu salaisuus paljastui keskiviikkoamuna Naantalin vanhan kaupungin vierassatamassa. Perinteisesti Unikeko on herätetty kylmällä kylvyllä, mutta rouva Haukio säästettiin tältä.

Kultarannan kesäasukas on viihtynyt Naantalissa erinomaisesti. Haukion myönteinen suhtautuminen ja omistautuminen ympäristöasioihin tukevat myös Naantalin tavoitteita muun muassa Saaristomeren suojelemiseksi, sekä ja tietoisuuden lisäämiseksi sen merkityksestä.

Naantalin edustan merialueella sinilevä on kukkinut viime viikkoina valtoimenaan, myös vierassatamassa ja Kultarannan edustalla.

- Mitä nyt näemme, ei enää ole varoitus, vaan se on hälytystila. Meidän pitää nyt todella vakavasti miettiä, että tämäkö on se, jonka haluamme ainutlaatuisesta Saaristomerestä jättää tuleville sukupolville, totesi rouva Jenni Haukio Ylen haastattelussa.

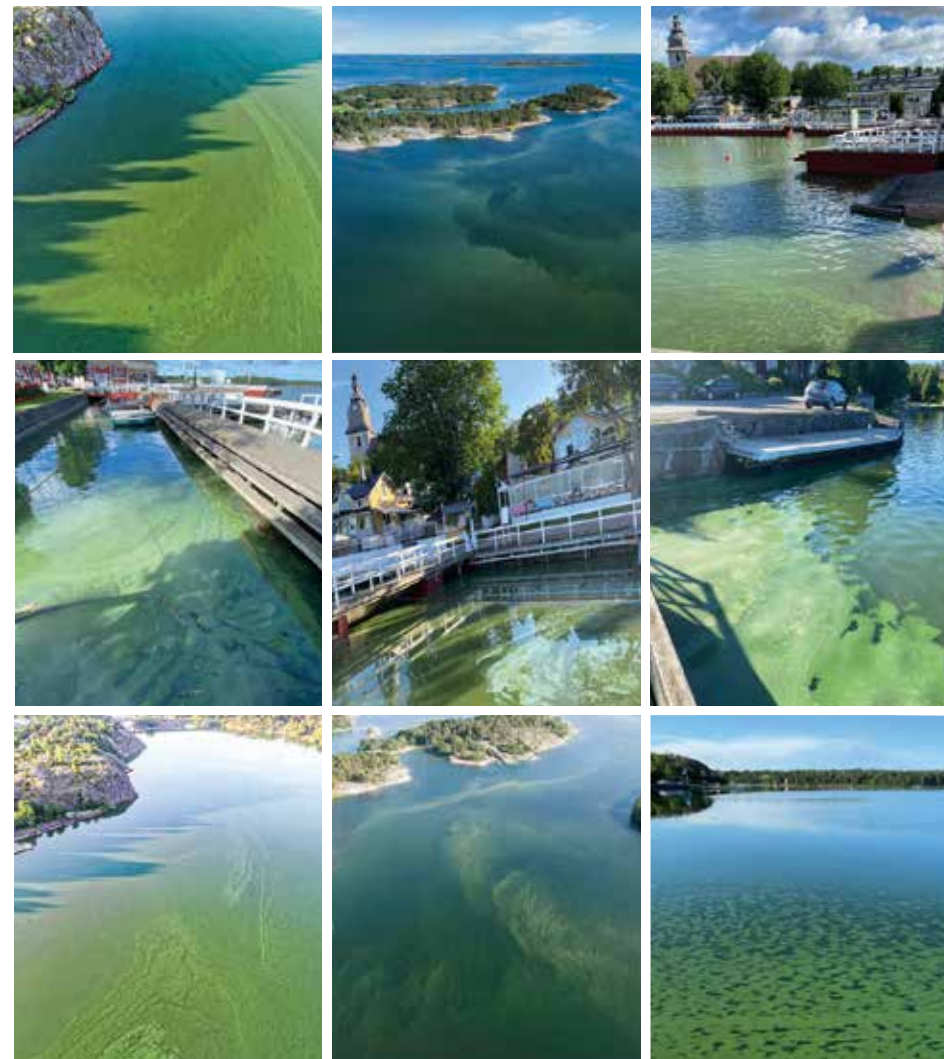
Sanna Marinin hallitus teki hyvän päätöksen perustamalla yksimielisesti huhtikuussa 2021 Saaristomeriohjelman. Hallituksen tavoite oli saada kansallisaarteemme pois suojelukomissio Helcomin Itämeren uhatuimpien alueiden Hot Spot -listalta vuoteen 2027 mennessä.

Saaristomeriohjelman vuoden ajan valmisteltu tietokartta esiteltiin Saaristomeren Huippukokouksessa 17.6.2022 Naantalissa. Heinäkuussa leväsiintymät kertoivat meren vakavan varoituksen meille kaikille.

Siksi kannustamme hallitusta jatkamaan hyvää päätöstään varmista-
malla budjettiriihessä vuoden 2023 talousarvioon riittävät varat tie-
kartan ehdottamien toimenpiteitten ripeään käynnistämiseen.

Pelastetaan maailmanluokan luontokohteemme meille ja tuleville
sukupolville.

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri
www.ainutlaatuinen-saaristomeri.fi

Saaristokaupunki Naantali heinäkuussa 2022, kuvat Jaakko Ruola

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Yhteistyössä:

SAARISTOMEREN KESTÄVÄ KEHITYS.

Saaristomeren kriittinen tila tiedetään ja laaja poliittinen yhteisymmärrys sen pelastamisesta on olemassa. Tänäkin vuonna meri on antanut varoituksiaan laajoina leväkasvustoina.

Mutta vielä tarvitaan vahvoja päätöksiä, jotta kansallisaarteemme säästyy luontokatastrofilta ja tuleville sukupolville turvaan asumis-, virkistys- ja luontoelämyskohde vailla vertaa.

Toivomme, että maailman suurin saaristo, osa Unescon maailmanlaajuisista biosfäärialueiden verkostoa, saa uudessa hallitusohjelmassa, jatkona nykyhallituksen käynnistämälle Saaristomerialueohjelmalle, tarvitsemansa kestävä kehityksen ohjelman.

Luottamus siihen, että vuosikymmenten huono kehitys päättyy ja suunta muuttuu on Saaristomerialueen hyvän tulevaisuuden perusta.

Puhdas ilma, terve meri ja lajikirjon moninaisuus, ruuhkattuus, hiljaisuus ja luonto kaikkein vuodenaikoinen tarjoaa meille suomalaisille ainutlaatuisen Saaristomeren, jollaisesta monet maailman kansat eivät voi edes uneksia.

Saaristomeren nykytila on meidän yhdessä aiheuttamamme. Meidän on se myös korjattava. Maamme päättäjien tehtävä on näyttää mallia niin EU:lle kuin meille kansalaisille.

Valtiolta luo luottamuksen, joka siivittää kaikkia toimijoita yhteistyöhön Saaristomeren parhaaksi.

Seuraava hallitusohjelma on Itämeren arvokkaimman luontoalueen kohtalon kysymys. Voi sitä iloa, kun...

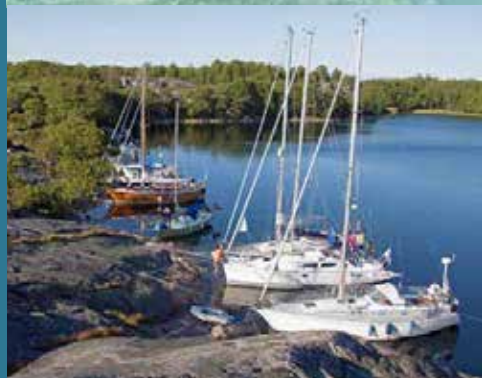
Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren puolesta

Kari Veijonen
Projektijohtaja

Jaakko Ruola
Sisältojohtaja

Lisätietoa verkkosivuilta
www.ainutlaatuinen-saaristomeri.fi

OPERAATIO
AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Kuvat: Jaakko Ruola

Päyhteistyökumppanit:

Tukiyritykset ja yhteisöt: Turun yliopisto, Åbo Akademi, Lunden Oy Ab Jalostaja, PES-Arkkitehdit Oy, Meriaura Group Oy, Autokilla Oy, Pemamek Oy, Herankukkar Oy, T2H / Ihania koteja. **Saaristomerialuevaltuutajat:** Juhani Lunden, rakennusneuvos, Lunden-Kiinteistöt Oy, Lauri Lunden, toimitusjohtaja, Lunden Oy Ab Jalostaja, Tuomas Silvennoinen, hallituksen puheenjohtaja, PES-Arkkitehdit Oy, Tapani Mönkkönen, hallituksen pj, Sazanost Oy, Jussi Mälikä, hallituksen pj, Meriaura Group Oy, Antti Ala-Nissilä, hallituksen pj, Varsinais-Suomen Autocenter Oy, Rauno Puolimatka, hallituksen pj, Rausanne Oy, Pekka Heikonen, hallituksen pj, Pemamek Oy, Heikki Hedman, hallituksen pj, Keskusautohalli Oy, Olli Kallatsa, tutkimus- ja innovaatiojohtaja, Kiihto, Pentti-Oskari Kangas, hallituksen pj, Herrankukkar Oy, Timo ja Minna Talvio, Donne Oy

TPK:N KANNUSTUS ALUSTA ALKAEN

TASAVALLAN PRESIDENTIN JA ROUVA JENNI HAUKION TERVEHDYS

Hengähdys maailman kauneimmaksikin nimitetyn saariston äärellä muistuttaa meitä luonnon ainutlaatuisuudesta ja merkityksestä ihmiselle. Itämeren kainalossa sijaitseva Saaristomeri, kaunis kansallismaisemamme on tärkeä osa Varsinais-Suomea.

Pinnan alla lepää kuitenkin huoli haavoittuvasta merestämme. Sinilevä, tuo jatkuva kesien ongelma, on sulkenut toistuvasti uimarantoja. Vaarana ei ole pelkästään rehevöityminen, vaan myös mikromuovien päätyminen merten kiertokulkuun. Seuraukset voivat olla toisinaan korjaamattomia. Ihmisen piittaamattomuus on ajanut monien kalalajien elämän hyvin rajoitteiseksi.

Olemme täällä vain hetken, mutta tekomme seuraavat tulevia sukupolvia vuosisatojen ajan. Miten voisimme koskaan perustella lapsenlapsillemme sitä, että emme vuorollamme tehneet kaikkeamme Saaristomeren pelastamiseksi?

Toivoa paremmasta kuitenkin on. Suojelutyön onnistumisesta on osoittaa konkreettisia esimerkkejä viime vuosilta. Päästöille on asetettu rajoitteita ja uusia puhdistamoita on avattu. Paljon työsarkaa on silti vielä edessä. Esimerkiksi maatalouden ravinnepäästöjä on kyettävä vähentämään roimasti. Lisäksi merialueita on saatettava pysyvän suojelun piiriin. Tutkimustietoa on enemmän kuin tarpeeksi päätösten tekemiseksi. Tilanne ei ratkea uusilla juhlapuheilla, tarvitsemme lisää tekoja.

Haluamme kiittää Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeren työntekijöitä, vapaaehtoisia ja kumppaneita työstänne Saaristomeren terveyden eteen. Olette kasvattaneet tietoisuutta ja vaatineet muutosta. Sanomanne on yksinkertainen, mutta painava. Ihmisen on kyettävä elämään luonnon ehdoilla, eikä päinvastoin. Niin, että moni voisi suunnata tulevaisuudessa katseensa merelle vailla murheita. Sen olemme velkaa meitä seuraaville polville.

Sauli Niinistö
Tasavallan presidentti

Jenni Haukio
Tasavallan presidentin puoliso

SAARISTOMEREN PELASTAMINEN OLISI PARASTA SUOMALAISTA YMPÄRISTÖ-, MAATALOUS- JA TALOUSPOLITIikkaa.

ELÄKÖÖN SAARISTOMERI!

Itämeren uhanalaisin alue voidaan pelastaa

Tulevaisuusinvestointi, josta luonto kiittää, viljelijät hyötyvät ja vienti kasvaa

Professori Väänänen Saaristomeren kestävän kehityksen toimenpidesuunnitelma

- PIDÄTETÄÄN KASVUVOIMA PELTOON**
 - kasvukunto, vesitalous ja peitteisyys
 - maanparannusaineet kipsi, rakennekalkki ja kuituliite
- LANTA JA RAVINTEET KIERTÄMÄÄN – KIERTOTALOUDEN MAHDOLLISUUDET MEREN JA VIILJELJÖIDEN TUkena**
 - lannan kierrätysjärjestelmä
 - kierrätyslannoitteet
 - sekoitevalvonta
- UUDISTAVA MAATALOUSPOLITIikka**
 - ympäristökuormitusjärjestelmä tavoitteellisen maki
 - tilakohtainen ravinnetaso
 - lannoituksen optimointi
- HYÖDYNNETÄÄN NYKYISET MENETELMÄT RAVINTEIDEN POISTAMISEKSI MERESTÄ**
 - kalastus
 - järviruoko
- UUDET INNOVAATIOt MEREN RAVINNEKUORMAN VÄHENTÄMISEKSI**
 - rehevöitymisen monitieteellinen tutkimus ja tuotekehitys, pohjalehteen ja levukintojen hyödyntäminen, uudet teknologiat viemäriputkissa
 - Saaristomerkkaus ja Saaristomeripilotti

Eläköön Saaristomeri

Maailmassa ainutlaatuinen Saaristomeri on Itämeren uhanalaisin alue. Onneksi se voidaan vielä pelastaa meillä ja seuraaville sukupolville.

Puhdas meri, ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja luontokadon estäminen kestävästi on välttämätöntä.

Kiertotaloudella parannamme samalla maatalouden toimintaedellytyksiä, lisäämme omavaraisuuttamme ja huoltovarmuuttamme.

Saaristomeren kestävän kehityksen konsepti vauhdittaa myös investointeja, tukee ruokavientimme kasvua ja luo edellytykset maailmanluokan luontoläilysmatkailulle.

Suomen valtion strateginen Saaristomeren pelastamispäätös synnyttää uutta taloutta ja työtä sekä motorisoi asiantuntijoiden, yritysten, yhteisöjen ja kuntien laajan yhteistyön entistä vaikuttavampaan kukoistukseen.

Professori Väänänen Lista on viiden kohdan kestävän kehityksen toimenpideohjelma, joka kääntää rehevöityvän kansallisaarteemme ongelmat tulevaisuuden mahdollisuuksiksi.

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

PÄÄTTEISTYÖKUMPPANIT 2023

13 727

KANSAN EDUSTAJAN VETOOMUSTA SAARISTOMEREN PUOLESTA SUOMEN UUELLE HALLITUKSELLE JA EDUSKUNNALLE

Vetoomuksien väliraportti 10.5.2023
Seuraava raportti eduskunnan syysistunto-
kauden alkaessa 1.9.2023

AINUTLAATUIINEN
SAARISTOMERI

” ME ALLEKIRJOITTANEET VAADIMME,
ETTÄ UUTEEN HALLITUSOHJELMAAN
KIRJATAAN RIITTÄVÄT TOIMET JA
RESURSSIT SAARISTOMEREN PUHTAAN
TULEVAISUUDEN VARMISTAMISEKSI. ”

SAARISTOMEREN KOKONAISRATKAISU HALLITUSOHJELMAN KÄRKIHANKKEEKSI

Saaristomeren tila on heikentynyt viimeiset vuosikymmenet – ja, heikkenee edelleen. Saaristomeren palauttaminen rehevöitymistään edeltävään luonnontilaan tarvitsee nopeita toimia.

Vihreää siirtymää edistävä, meren ravinnekuorman vähentämisen monialainen pilottiprojekti edellyttää hallitukselta ohjaavia toimenpiteitä sekä kohdennettua käynnistysrahoitusta.

Vaikuttavuustavoitteena on tiede- ja liiketoimintavetoisen innovaatioekosysteemin luominen vahvistamaan Suomen maakuvaa, elintarvike-, (bio)teknologia- ja matkailuvientiä, sekä tuottamaan työtä, verotuloja ja hyvinvointia – ja, ratkaisuja globaaleihin vesitalouden haasteisiin.

Turussa, 10. toukokuuta 2023

Kari Veijonen
Projektijohtaja

Jaakko Ruola
Sisältojohtaja

Kalervo Väänänen
Saaristomeren selvityshenkilö

OPERAATIO AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Ohjelma torstai 15.6.2023

Naantalin Kylpylä / Naantali Spa Hotel

Tervetuloa Naantaliin!

Kaupunginjohtaja Laura Leppänen

Videotervehdys Petteri Orpo

13.00 Suomesta kestävä kehityksen suurvalta

Huippukokouksen avauspuheenvuoro Nina Kopola, pääjohtaja, Business Finland

Käytännön konkretiapuheenvuoro: Business development manager, Timo Suutarla, Green Industry Park Oy

Paneeli: puheenjohtaja Paavo Virkkunen, emeritus johtoryhmän jäsen, Business Finland, keskustelijat toimitusjohtaja Tuuli Kaskinen, CLC ry, tutkimusjohtaja Timo Aro, Turun kaupunki, hallitusammattilainen Panu Routila, rehtori Mikael Lindfelt ja pääjohtaja Nina Kopola, Business Finland

14.30 TIETOISKU: Saaristomerikeskus Seili

Vararehtori Mika Hannula, Turun yliopisto, toimitusjohtaja Mikael Luukanen, Turun Yliopistosäätiö, säätiön asiamies Pekka Kanervisto

14.45 Iltapäiväkahvit

15.15 Saaristomeren tulevaisuuden kokonaisratkaisu kansainväliseksi esimerkiksi

Operaatio Saaristomeren selvityshenkilö, professori Kalervo Väänänen

Käytännön konkretiapuheenvuoro: viljelijä, erityisasiantuntija

Tanya Santalahti, Baltic Sea Action Group

Paneeli: Puheenjohtaja Jaakko Ruola, sisältöjohtaja, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeren, keskustelijat rehtori Jukka Kola, Turun yliopisto, toimitusjohtaja Laura Höijer, Baltic Sea Action Group, johtava asiantuntija Liisa Pietola, SITRA, meriympäristöjohtaja Ulla Rosenström, John Nurmisen säätiö, business development manager, Timo Suutarla, Green Industry Park Oy ja hallituksen puheenjohtaja Henrik Lindegren, Fertilex Oy ja Kalervo Väänänen

16.45 Ensimmäisen päivän ohjelma päättyy

Ohjelma perjantai 16.6.2023

Naantalin Kaivohuone Saaristomeren rannassa

9.00 Ilmastomuutos, luonnon monimuotoisuus ja luontokadon ehkäiseminen

Avauspuheenvuoro: Toimitusjohtaja Annamari Arrakoski-Engardt, John Nurmisen säätiö

Käytännön konkretiapuheenvuoro: projektipäällikkö, merelliset suojelualueet, Anna Klemelä, Baltic Sea Action Group

Paneeli: Puheenjohtaja Turun yliopiston biodiversiteettisyksikön johtaja Ilari Sääksjärvi, keskustelijat professori Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja, tutkimusprofessori Markku Viitasalo, Suomen Ympäristökeskus, luontopalvelujen johtaja Henrik Jansson, Metsähallitus ja Anna Klemelä, Baltic Sea Action Group

10.30 Saaristomerialueesta yksi matkailumme kansainvälisistä kärkituotteista

Avauspuheenvuoro johtaja Kristiina Hietasaari, Visit Finland
Käytännön konkretiapuheenvuoro: yrittäjä Outi Fagerlund

Paneeli: Puheenjohtaja Kristiina Hietasaari, keskustelijat toimitusjohtaja Kristiina Kukkohovi, Visit Turku Archipelago Oy, yrittäjä Outi Fagerlund, Hyypeis Vårdhus, toimitusjohtaja Riikka Kuusniemi, Sunborn Saga Oy, matkailupäällikkö Benjamin Donner, Paraisten kaupunki, toimitusjohtaja Tomi Lohikoski, Muumimaailma Oy

12.00 Saaristolaishenkinen lounaspöytä

13.00 Vihreä siirtymä, kestävä kasvu ja vienti

Avauspuheenvuoro: Tulevaisuusprofessori Markku Wilenius, Turun yliopisto

Paneeli: Puheenjohtaja Markku Wilenius, keskustelijat vastuullisuusjohtaja Kati Ihamäki, Fiskars Group, Esa Wrang, Head of Food from Finland, Business Finland, puheenjohtaja Juha Marttila, MTK, maakuntajohtaja Kari Häkämies, Varsinais-Suomen liitto, pormestari Minna Arve, Turun kaupunki

15.00 Suomen maakuva ja Suomen kestävä kasvun strategia

Emeritus kaupallisen maakuva-työn pioneeri Paavo Virkkunen

Päätöspuheenvuoro

15.30 Huippukokous päättyy

Huippukokouksen järjestäjä: Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, moderaattorina projektijohtaja Kari Veijonen

www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Saaristomeren suojelu on varsin haastavaa, mutta se on välttämätöntä, jotta saaristomeren ekosysteemi säilyisi. Kuvassa: Jari Helio

Saaristomeren suojelu nousee ykköseksi

TS-kysely. Meren tilan kohentamista pidetään huomattavasti tärkeämpänä kuin Tunnin junan toteuttamista. TS:n vaaligallupin kolmas osa paljastaa, mitä merkittäviä paikallisia asioita tulevien kansanedustajien pitäisi ajaa.

EDUSKUNTAVAALIT 2.4. 2023

Jari Helio
Turun Sanomat

Mikä on tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä?

Turun Sanomat ja Salon Seuran Sanomat esittivät tällaisen kyselyn kyselyssä, jossa kysyttiin, mikä on tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Turun Sanomat ja Salon Seuran Sanomat esittivät tällaisen kyselyn kyselyssä, jossa kysyttiin, mikä on tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Turun Sanomat ja Salon Seuran Sanomat esittivät tällaisen kyselyn kyselyssä, jossa kysyttiin, mikä on tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Turun Sanomat ja Salon Seuran Sanomat esittivät tällaisen kyselyn kyselyssä, jossa kysyttiin, mikä on tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Turun Sanomat ja Salon Seuran Sanomat esittivät tällaisen kyselyn kyselyssä, jossa kysyttiin, mikä on tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Turun Sanomat ja Salon Seuran Sanomat esittivät tällaisen kyselyn kyselyssä, jossa kysyttiin, mikä on tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Kirkkaat ykköset! TS-kyselyä käynnisti 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Näiden kohdalla Saaristomeren tilan parantaminen on tärkein asia.

Nuoret ja vanhat, jotka ovat kiinnostuneita Saaristomeren tilan parantamisesta, ovat voineet vaikuttaa siihen.

Johtavissa asemassa työskentelevät vastaajat pitivät Tunnin junan ykköskoltona. Suurin osa ei ammatillisesti ovi Saaristomeren kirkon.

Kokouksen muotoivat maantieteelliset, jolle ei tahdo kukaan kukaan mikään kysely vaihtoehtoja.

Pelkän perus- tai kansallistalouden kyselyä pitävät lääkäreiden kyselyä, muut mietti.

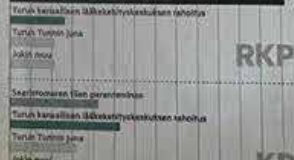
Saaristomeren suojelu on kaikkein tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Saaristomeren suojelu on kaikkein tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Saaristomeren suojelu on kaikkein tärkein asia, jota haluaisitte 2023 valittavien varsinuusvaalien kansanedustajien pitää edellä.

Lähde: Turun Sanomat ja Salon Seuran Sanomat kyselyt. Varsinais-Suomesta (työstä) 2022. Talousuutiset Oy.

Edunvalvojat tulkitsevat: Meren tila koskettaa yhä enemmän

Häkämies väläyttää keppiä maataloudelle.

Jukka Vehmanen
Turun Sanomat

Saaristomeren suojelun nouseminen kyselyssä selväksi ykköseksi oli Tunnin junan ei ollut sen perusteella Varsinais-Suomen maakuntajohtaja Karl Häkkinen (kok) kuin Saaristomeren suojelun selvityksessä, professori Kalevo Väkinen.

Jopa Turun Tunni Juna Oy:n toimintajohtaja Pekka Ottavainen sanoo, että olisi ollut ihmeissä, jos järkevää olisi ollut toisin päin.

– Olen itsekin karsinut Saaristomeren tilan huonontamisesta Kemlinasareilla 40 vuotta ja ymmärrän hyvin, että Saaristomeren suojelu on tärkeä.

Saaristomeren suojelu on tärkeä, ja Ottavainen korostaa, että ihmiset eivät ole vielä riittävästi tietoisia siitä, että Saaristomeren suojelu on tärkeä. Hän muistuttaa, että tällä pyritään investoimaan tuvat pelimerkkejä, jolla se comerta voidaan suojella.

Häkämiehen mukaan Saaristomeren suojelu on tärkeä, ja Ottavainen korostaa, että ihmiset eivät ole vielä riittävästi tietoisia siitä, että Saaristomeren suojelu on tärkeä.

– Saaristomeren suojelu on tärkeä, ja Ottavainen korostaa, että ihmiset eivät ole vielä riittävästi tietoisia siitä, että Saaristomeren suojelu on tärkeä.

– Saaristomeren suojelu on tärkeä, ja Ottavainen korostaa, että ihmiset eivät ole vielä riittävästi tietoisia siitä, että Saaristomeren suojelu on tärkeä.

– Saaristomeren suojelu on tärkeä, ja Ottavainen korostaa, että ihmiset eivät ole vielä riittävästi tietoisia siitä, että Saaristomeren suojelu on tärkeä.

– Saaristomeren suojelu on tärkeä, ja Ottavainen korostaa, että ihmiset eivät ole vielä riittävästi tietoisia siitä, että Saaristomeren suojelu on tärkeä.

– Saaristomeren suojelu on tärkeä, ja Ottavainen korostaa, että ihmiset eivät ole vielä riittävästi tietoisia siitä, että Saaristomeren suojelu on tärkeä.

Jukka Vehmanen
Turun Sanomat

Karl Häkkinen
Turun Sanomat

Kalevo Väkinen
Turun Sanomat

Saaristomeri lyö Tunnin junan

- Saaristomeren tilan kohentaminen on varsinaissuomalaisten mielestä edustajien ykköstehtävä.
- Meri löi TS:n ja SSS:n kyselyssä selkeästi maakunnan jättihankkeen Tunnin junan.

Varsinais-Suomen äänestysikäiset asukkaat pitävät Saaristomeren tilan parantamista vaalipiirin tulevien kansanedustajien tärkeimpänä edunvalvontakohteena.

Taloustutkimus Oy pyysi Turun Sanomien ja Salon Seudun Sanomien toimeksiannosta 1264 vastaajaa kertomaan, mi-

tä asiaa valittujen tulee ennen muuta edistää: Tunnin junaa, Saaristomeren ehostusta vai uutta lääkekehityskeskusta.

Saaristomeri kipusi kärkeen 39,1 prosentilla.

Vastauksista selvisi, että nopeaa raideyhteyttä Turusta Helsinkiin kannattavat ennen muuta nuoret aikuiset.

18-24-vuotiaista Tunnin junan nosti ykköseksi 47,1 prosenttia, 65 vuotta täyttäneistä vain 11,1 prosenttia. Kaikkien yli 25-vuotiaiden vastauksissa Saaristomeri kipusi kärkeen.

Saaristomeren suojelua koostivat ennen muuta Rkp:n, vihreiden ja Vasemmistoliiton äänestäjät. Vähiten ykkössijo-

ja tuli Kristillisdemokraattien, Perussuomalaisten ja keskustan kannattajilta.

Maakunnan edunvalvoja kyselyn tulos ei yllätä. Varsinais-Suomen maakuntajohtaja Kari Häkämies (kok), Saaristomeren suojelun selvitysmies Kalervo Väänänen ja Turun Tunnin Juna Oy:n

toimitusjohtaja Pekka Ottavainen tulkitsevat kyselyn antia niin, että Saaristomeri koetaan Tunnin junaa lähemmäksi.

Jopa Ottavainen olisi ollut ihmeissään, jos tulos olisi ollut toinen. Hän kertoo katsoneensa meren tilan huonontumista jo 40 vuotta ja ymmärtävänsä

hyvin, että asia koskettaa vielä enemmän kuin joukkoliikenne.

Häkämies sanoo, että hän ei ole tavannut "yhtä luku ottamatta" ensimmäistäkään kansanedustajaa, joka ei pitäisi tärkeänä sekä Saaristomertä että Tunnin junaa.

UUTISET 4

Lähde: TS:n ja SSS:n puoluekysely Varsinais-Suomessa, Taloustutkimus Oy

21/06/2023 • AJANKOHTAISTA • TAPAHTUMAT • YLEINEN

SAARISTOMERI ON HALLITUSOHJELMASSA

– AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI

KIITOS

OLEMME KIITOLLISIA, ETTÄ HUOLI SAARISTOMEREN TULEVAISUUDESTA
ON MONIN TAVOIN HUOMIOITU HALLITUSNEUVOTTELUISSA.

KIITOS KOKO PETTERI ORPON HALLITUKSELLE, ETTÄ OLETTE LUONEET
MAAILMASSA AINUTLAATUISTA LUONTOKOHDETTAMME PUOLUSTAVAN HALLITUSOHJELMAN.
KOHTI SAARISTOMEREN KOKONAISRATKAISUA.

AURINKOISTA KESÄÄ KAIKILLE SAARISTOMEREN YSTÄVILLE.

OPERAATIO AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI

KARI VEIJONEN
PROJEKTIOHTAJA

JAAKKO RUOLA
SISÄLTÖJOHTAJA

OPERAATIO 2019–2023 PÄHKINÄNKUORESSA

YLI **1500** PALAVERIA

20 ISOMPAA TILAISUUTTA seminaarit, webinaarit, Huippukokoukset

YLI **200** KORKEAN TASON ESIINTYJÄÄ

YLI **2000** OSANOTTAJAA / PÄÄTTÄJÄT + VAIKUTTAJAT + ASiantuntijat

KANSALAISADRESSIEN **15 000** SAARISTOMEREN PUOLUSTAJAA

YLI **5000** FB-YSTÄVÄÄ

LAAJAT MEDIAKAMPANJAT VALTAKUNNALLISESTI JA ALUEELLISESTI

2022–2023 YLI **300** ARTIKKELIA ERI MEDIOISSA

SAARISTOMERI ON AGENDALLA – JA HALLITUSOHJELMASSA

KAIKEN TAKANA OPERAATION YDINRYHMÄ

Jaakko Ruola
emeritus yritysjohtaja,
luontokuvaaja

Kalervo Väänänen
professori, emeritus
Turun yliopiston rehtori

Paavo Virkkunen
leading advisor, emeritus
Business Finlandin johtoryhmästä

Kari Veijonen
emeritus yritysjohtaja,
markkinointi, viestintä, projektijohto

A scenic sunset over a body of water with small islands. The sky is filled with warm orange and yellow clouds, reflecting on the calm water. Several small, dark islands are visible in the foreground and middle ground, their silhouettes contrasting against the bright sky and water.

SAARISTOMEREN TULEVAISUUS RATKAISTAAN 2024–2027